

De God van Abraham Isaac en Jacob

De kunst van het loslaten 7

Gesprekspapier

Groiegroepen C.G.K. Groningen

Seizoen 2010/2011, nr. 7

Bijbelgedeelte: **Genesis 33, 38 en 49**

Inleiding

Rembrandt heeft van het zegenen van de kleinkinderen van Jakob een schilderij gemaakt (Genesis 48,8-22). Op dat schilderij zie je Jakob op zijn sterfbed liggen. De oude Jakob ligt links, zich half opheffend uit zijn kussen en zijn twee kleinzoons liggen aan zijn knieën. Manasse heeft hij zwart haar gegeven, duidelijk een joods jongetje. En Efraïm is blond, hij lijkt meer een Noord-Europeaan. Daarachter staat Jozef, die probeert in te grijpen. En Aslat, de vrouw van Jozef, staat erbij in een prachtig gewaad.

Maar alle aandacht op dat schilderij valt op de zegenende rechterhand. Als je twee diagonale lijnen door het schilderij trekt, is precies op de kruising van de lijnen de zegenende hand van Jakob te zien.

1. *Waarom doet Jakob dit en wat zegt dat over hem?*

Lees Genesis 33

Een begenadigd mens

Jakobs leven is na de ontmoeting met God behoorlijk veranderd. Hij heeft leren loslaten. En hij richt zich nu op God. Achter steeds meer dingen gaat hij nu Gods genade zien. Het is opmerkelijk dat het woord genade twee keer in dit hoofdstuk voorkomt, terwijl het verder nergens in Genesis te vinden is!

In vers 5 staat dat Jakob zegt tegen Esau: dat zijn de kinderen die God in zijn genade aan mij gegeven heeft. En in vers 11 staat het nog een keer: God heeft mij genade bewezen.

Dat is een groot wonder, heeft Jakob ontdekt!

Overigens: Jakob is niet opeens een heel andere persoon geworden. Dat niet. Als God in het leven van mensen komt, dan gebruikt hij ze met hun eigenaardigheden. Wie bedachtzaam is, blijft bedachtzaam. En wie spontaan is, blijft spontaan. Wie een optimist is, blijft een optimist. Jakob was altijd iemand geweest die de dingen slim wilde aanpakken. Dat blijft, maar hij gaat er anders mee om. Wat verandert is dat hij de dingen in de hand van God legt en in vertrouwen afwacht.

En zo wordt de ontmoeting met zijn broer Esau tot iets moois. Zelfs zo dat hij kan zeggen dat de reactie van Esau te vergelijken is met de reactie van God de afgelopen nacht. Ook Esau vergeeft en aanvaardt.

Wie roemt, roeme in de Heer (Genesis 48)

Dat Jakob werkelijk veranderd is, zien we ook aan het einde van zijn leven. De manier waarop hij zegent spreekt boekdelen! En de manier waarop hij op zijn leven terugkijkt, is veelzeggend.

Natuurlijk merk je ook dat het verdriet er is. In dit hoofdstuk laat hij zich even in het hart kijken. Dat hij zijn lieve vrouw Rachel voor het einde van de reis naar Efraïm heeft moeten begraven. Dat blijft zeer doen. Misschien heeft Jakob wel meer dingen genoemd. De spanning om Jozef, toen het leek alsof hij door een wild dier verscheurd was. Hij was ontroostbaar. En later de zorgen over Benjamin. Hij was bang dat hij die ook nooit meer zou terugzien. Er is zoveel uit het leven van Jakob te noemen.

Maar dat is niet wat op de voorgrond staat. Hij heeft het vooral over God die zijn herder was (vers 15).

Jakob heeft leren loslaten en heeft leren vertrouwen op God. Opdat wie roemt, roeme in de Heer.

Wat een verschil tussen de Jakob die we hier aantreffen, in de laatste fase van zijn leven en de Jakob uit de tijd voor Pniel. Eigenlijk heeft hij nu maar één verlangen: die ervaring met God doorgeven aan zijn kinderen en kleinkinderen!

Open naar God (Genesis 49,18)

Aan het eind van zijn leven doet Jakob nog een opmerkelijke uitspraak: op uw hulp hoop ik, Heer. Het is een korte verzuchting van Jakob midden tussen de laatste woorden voor zijn kinderen door. Je proeft tussen al die spreuken door dat het voor zijn kinderen echt niet een toekomst met rozengeur en maneschijn zal worden. Er vinden ook pijnlijke dingen en strijd plaats. Soms staan er gerichtswaarden bij. Je kunt er zo de geschiedenissen uit het Oude en Nieuwe Testament naast leggen. Maar temidden van dat alles ziet Jakob Gods leiding. Wij zien op de voorgrond

van alles en nog wat, maar op de achtergrond is God aan het werk. Daarom is het een reikhalzend verwachten: spanningsvol uitkijken naar wat God gaat doen. Jakob kijkt vol hoop naar de toekomst, omdat hij uitgaat van Gods beloften. Hoe dikwijls heeft hij in zijn eigen leven al mogen zien dat Gods beloften in vervulling gaan!

Gespreksvragen

2. *In Genesis 33 lezen we de goede vruchten van de 'kunst van het loslaten'. Welke vruchten zijn dat? Ken je er meer?*
3. *Wat is de aard van de verandering in Jakob? Is ze mechanisch? Zo van: een knop is omgedraaid; nu gaat alles voortaan automatisch? Of is ze meer 'relationeel'? Dat betekent: ingebouwd in een persoonlijke relatie. Dit laatste vraagt van ons om onze inzet iedere dag. Welke?*
4. *Noem aan de hand van Genesis 33 en 48 en 49,18 een aantal punten waarin het verschil uitkomt tussen Jakob van vroeger en nu.*
5. *De kunst van het loslaten, zijn we er ooit klaar mee?*

Voor de liefhebbers:

Op welke manier vind je verder in de bijbel iets terug van de woorden die Jakob zijn zoons/kleinzoons meegeeft?
Studiemateriaal: W.G.Rietkerk: De kunst van het loslaten

Lied 466

1. Als God, mijn God, maar voor mij is,
wie is er dan mij tegen?

Dan werken druk en droefenis
mij nochtans tot een zegen;
dan waakt alom een eng'lenwacht,
dan zie ik sterren in de nacht
en bloemen op mijn wegen.

2. En wat er dreig', of wie er woed',
mijn Herder blijft mij leiden.

Geen donker dal van tegenspoed
kan van zijn staf mij scheiden.
Hij blijft mij overal nabij,
naar stille waat'ren voert Hij mij
en liefelijke weiden.

3. Ik heb mijn God, dat is genoeg,
ik wens mij niets daarneven.

Veel meer dan 't meeste, dat ik vroeg,
is mij in Hem gegeven:
mijn hoogste goed, mijn troost in smart,
het enig rustpunt van mijn hart,
mijn eeuwig licht en leven.

Opwekking 404

LAAT DE VLAM WEER BRANDEN

Wij gaan op weg met brandend hart
met een gebed bij elke stap
Het lied van hoop klinkt door de landen
zingend van een nieuwe dag

Tweeduizend jaar - en dag en nacht
brand deze vlam, verlicht ons hart
mensen wachten, harten smachten
naar een liefde die verwarmt

Refrein:

Laat de vlam weer branden
als een helder baken;
als heraut van 't morgenuur
laat het lied weer sprank'len
Laat de liefde branden
als een vuur, als een vuur

De liefde roept, de waarheid spreekt
dat is de kracht waarmee wij gaan
om hen die vallen, hen de wank'len
op te vangen in zijn naam

(refrein)